

Ministerie van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid

Aan de voorzitter van de Sociaal-Economische Raad,
de heer dr. H.H.F. Wijffels
Postbus 90405
2509 LK 's GRAVENHAGE

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
Telefoon (070) 333 44 44
Telefax (070) 333 40 33

Uw brief

Ons kenmerk
SV/F&W/03/88647WW

Doorkiesnummer

Onderwerp
Adviesaanvraag over aanpassing
toetredingsvoorwaarden WW

Datum
19 november 2003

Contactpersoon

Als uitkomst van het Najaarsoverleg heeft het kabinet toegezegd geen nieuwe wetsvoorstellen in te dienen ten aanzien van de referte-eis en de kortdurende uitkering in de WW, alvorens de Sociaal-Economische Raad in de gelegenheid te stellen hierover voor 1 maart 2004 advies uit te brengen. Hierbij verzoek ik u mij vóór de genoemde datum hierover te adviseren.

Tevens zal het kabinet de Raad begin 2004 om advies vragen over de toekomstbestendigheid van de WW. Dit advies ziet het kabinet graag vóór het zomerreces 2004 tegemoet.

Op dit moment kent de WW twee verschillende uitkeringstrajecten. De werknemer die bij werkloosheid uitsluitend voldoet aan de eis dat hij binnen de referteperiode van 39 weken in 26 of meer weken heeft gewerkt, heeft in beginsel recht op een kortdurende uitkering. Deze bedraagt (ten hoogste) 70% van het wettelijk minimumloon en duurt maximaal 6 maanden. De werknemer die tevens voldoet aan de voorwaarde dat hij in ten minste 4 van de 5 kalenderjaren voorafgaand aan het ontstaan van de werkloosheid, over 52 dagen of meer loon heeft ontvangen, heeft in beginsel recht op een loongerelateerde uitkering. Deze uitkering kent een variabele duur die afhangt van het arbeidsverleden van de werknemer (minimaal 6 maanden, maximaal 5 jaar). De hoogte van de uitkering is 70% van het genoten loon.

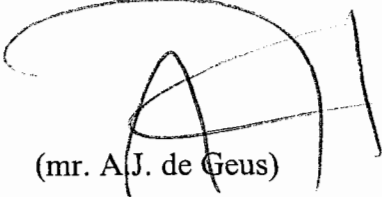
Het kabinet is van oordeel dat bij de huidige toetredingsvoorwaarden een relatief zwakke band met het arbeidsproces volstaat om aanspraak te kunnen maken op een WW-uitkering. De voorgenomen afschaffing van de kortdurende uitkering en de aanpassing van de wekeneis strekken beide tot aanscherping van de toetredingsvoorwaarden voor de WW. De aanspraak op WW wordt met deze maatregelen beperkt tot werknemers die bij werkloosheid zowel voldoen aan de wekeneis (i.c. 39 uit 52 weken), als aan de arbeidsverledeneis.

Het kabinet wil de toetredingsvoorwaarden tot de WW bij de voorgenomen aanpassing eveneens harmoniseren, door intrekking van het Besluit verlaagde wekeneis WW.

De WW biedt werknemers een verzekering tegen het risico van loonderving als gevolg van werkloosheid. De WW kent - naast het karakter van een werknemersverzekering - verschillende opbouwelementen, zoals de wekeneis, de arbeidsverledeneis en de verhouding tussen de duur van het arbeidsverleden en de duur van de loongerelateerde uitkering. De aanscherping van de toetredingsvoorwaarden versterkt het opbouw karakter van de WW. Een WW-uitkering wordt immers voortaan toegekend aan personen die al enige tijd als werknemer werkzaam zijn, waarbij overigens in aanmerking genomen dient te worden dat aan de opbouw van arbeidsverleden zeer lichte eisen worden gesteld (52 loondagen per jaar waarop 1 uur is gewerkt). De effecten van de aanpassing van de toetredingsvoorwaarden ./. zijn door het UWV onderzocht (Onderzoek afschaffing kortdurende WW-uitkering en aanscherping wekeneis van oktober jl.). De aanpassing van de toetredingsvoorwaarden heeft in het bijzonder gevolgen voor bepaalde categorieën werknemers. Dit betreft in de eerste plaats jongeren en starters althans voor zover zij niet voldoen aan de arbeidsverledeneis, omdat zij daar nog te kort voor werken. De voorgenomen aanpassing van de toetredingsvoorwaarden zal daarnaast voor werknemers met een kortlopend tijdelijk contract en voor werknemers van wie het recente arbeidspatroon onregelmatig is tot gevolg hebben dat zij minder vaak in aanmerking komen voor een WW-uitkering. Afwisselend wel en niet werkzaam zijn, wat nogal eens voorkomt bij flexibele contractsvormen, leidt bij de huidige voorwaarden relatief vaak tot een aanspraak op een WW-uitkering. Uitzendkrachten en werknemers die bij herhaling werken op basis van niet nauw aansluitende tijdelijke contracten (waaronder seizoenwerkers), veroorzaken thans een aanzienlijk deel van het beroep op de WW.

Ik verzoek u in uw advies aandacht te besteden aan de gevolgen van de voorgenomen aanpassing van de toetredingsvoorwaarden voor de functie van de WW in het stelsel van sociale zekerheid en als arbeidsmarktinstrument.

Hoogachtend,
de Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

(mr. A.J. de Geus)

UITVOERING WERKNEMERSVERZEKERINGEN

Afschaffing kortdurende WW- uitkering en aanscherping weken- eis

Een onderzoek naar de instroomreductie in de WW door afschaffing van de kortdurende WW-uitkering en aanscherping van de weken-eis.

© UWV
Bos en Lommerplantsoen 1
Postbus 8300
1005 CA Amsterdam
Tel (020) 687 91 11

Company Confidential

1. Inleiding

1.1 Achtergrond

Om het aantal mensen dat in een uitkeringssituatie zit te beperken wil het kabinet Balkenende II een aantal wijzigingen doorvoeren in de Werkloosheidswet (WW). Een van deze wijzigingen is de aanscherping van de weken-eis. Om in aanmerking te komen voor een WW-uitkering moeten werknemers onder meer voldoen aan de weken-eis. Deze eis houdt in dat de werknemer in een periode van 39 weken voorafgaand aan de werkloosheid in tenminste 26 weken moet hebben gewerkt. Deze weken-eis wordt aangescherpt, naar 39 uit 52 weken. De tweede wijziging betreft de afschaffing van de kortdurende WW-uitkering. Dit betekent dat alle werknemers straks naast de weken-eis, ook aan de jaren-eis moeten voldoen. Een werknemer moet dan 4 van de 5 kalenderjaren voorafgaand aan het jaar waarin de eerste werkloosheidsdag valt, over tenminste 52 dagen hebben gewerkt.

In opdracht van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is onderzocht wat de effecten zijn van de afschaffing van de kortdurende uitkering en de aanscherping van de weken-eis op de WW-instroom. Indien de instroomreductie met betrekking tot de weken-eis hoger dan 5% blijkt te zijn, wordt ook onderzocht welke instroomreductie hoort bij een weken-eis van 30 uit 52, 33 uit 52 en 36 uit 52.

1.2 Onderzoeksvraag en deelvragen

Het bovenstaande heeft geleid tot de volgende onderzoeksvraag:

Wat zijn de effecten op de instroom in de WW door afschaffing van de kortdurende WW-uitkering en aanscherping van de weken-eis?

In dit onderzoek worden de effecten op de instroom door de afschaffing van de kortdurende WW-uitkering en de aanscherping van de weken-eis, zowel in combinatie als los van elkaar onderzocht. Tevens is een afbakening gemaakt naar de effecten op kortdurende uitkeringen en loongerelateerde uitkeringen. Ook worden de effecten per geslacht, leeftijdsklasse en sector bekeken. Tot slot worden nog een aantal alternatieve weken-eisen gemeten om tot een vergelijk in effect op de WW-instroom te komen. Het effect wordt gemeten in de mate van instroomreductie.

Om antwoord te kunnen geven op de onderzoeksvraag zijn de volgende deelvragen geformuleerd:

Inleiding

- a. Hoe groot is de instroomreductie ten aanzien van de kortdurende WW-uitkeringen?
- b. Hoe groot is de instroomreductie ten aanzien van de loongerelateerde WW-uitkeringen?

- c. Hoe groot is de instroomreductie ten aanzien van het totaal aantal WW-uitkeringen?
- d. Hoe groot is de instroomreductie uitgesplitst naar geslacht, leeftijd en sector?
- e. Indien de instroomreductie hoger is dan 5%, welke instroomreductie hoort dan bij een referte-eis van 30 uit 52, 33 uit 52 en 36 uit 52?

1.3 Verantwoording onderzoek

Uitgangspunt voor de beantwoording van de onderzoeksvraag, zijn de toegekende uitkeringen WW in 2002 op transactiebasis¹. De gedachte hierachter is om een (recent) jaar te nemen met een mix van lage en oplopende werkloosheid, gezien het feit dat de samenstelling van de populatie verschillend kan zijn in verschillende economische omstandigheden. Er is gebruik gemaakt van de WW-bestanden (zie informatievoorschrift M 01.050) die vervolgens aan de Verzekerde Personen en Dienstverbanden (VPD) bestanden zijn gekoppeld. Hierdoor werd inzicht verkregen in de duur van de dienstverbanden van een werknemer voorafgaande aan de 1^e WW-dag.

Vanuit het WW-bestand is eerst geselecteerd op toegekende uitkeringen, waarna alleen de uitkeringen met een aanvangsdatum tussen 1 januari 2002 en 31 december 2002 zijn geselecteerd. Vervolgens zijn de herlevers uit het bestand verwijderd. Dit is gedaan, omdat herlevers per definitie niet aan de 26 uit 39 wekeneis voldoen. Anders zou namelijk een nieuw recht zijn ontstaan. Ook de 1.739 verdragsgevallen² zijn buiten beschouwing gelaten, aangezien deze niet voorkomen in de VPD bestanden. Uiteindelijk resulteerde dit in 231.429 toegekende uitkeringen in 2002.

Een persoon kan meerdere uitkeringen hebben. Daardoor zal het aantal WW-uitkeringen hoger zijn dan het aantal personen dat in de WW zit. In verband met het mogelijk maken van de koppeling van de databestanden en de validiteit van de uitspraken, is besloten om de analyse op persoonsniveau uit te voeren. Dit betekent dat het WW-bestand geaggregeerd is naar sofi-nummer. Indien een sofi-nummer meerdere uitkeringen had, is besloten de uitkering met het hoogst aantal uren te

¹ Transactiebasis= telling op basis van datum 1^e WW-dag.

² Verdragsgevallen: Dit zijn gevallen die op grond van internationale verdragen onder een sociale zekerheidsregeling vallen (bijvoorbeeld: de zogenoemde 'import gevallen'; deze gevallen betreffen personen die in Nederland verblijven of woonachtig zijn, in het buitenland verzekerd waren en op grond van internationale verdragen een sociale zekerheidsuitkering ontvangen).

Inleiding

— kiezen. Dit levert een bestand op van 221.884 personen, die in 2002 de WW zijn ingestroomd.

Van deze groep bleken 11.481 personen een andere herkomst te hebben dan een dienstverband (bijvoorbeeld de WAO). Deze groep personen is dan ook niet meegenomen in de analyse. Tevens bleek dat 18.239 personen niet voldeden aan de weken-eis van 26 uit 39, terwijl zij wel een uitkering hebben. Een reden hiervoor kan zijn dat deze personen binnen een besluitgroep vallen, waarvoor een lagere weken-eis geldt. In verband met de betrouwbaarheid van de uitspraken is dan ook besloten om deze personen niet mee te nemen in de analyse. De totale populatie komt nu op 192.164 personen.

Tot slot moet opgemerkt worden dat bij de berekening van de weken-eis, alleen de duur van een dienstverband in een periode van 52 weken berekend kan worden. Er kan dus niet worden nagegaan of een persoon tijdens de duur van een dienstverband daadwerkelijk alle weken heeft gewerkt. Werknemers kunnen bijvoorbeeld gedurende hun dienstverband een aantal weken ziek zijn. Dit is niet terug te zien in het VPD bestand.

2. Analyse

In het onderstaande worden de gegevens, die voortgekomen zijn uit de koppeling van de databestanden, geanalyseerd en besproken.

Van de ingestroomde WW-populatie in 2002 (192.164 personen) heeft 20% een kortdurende uitkering en 80% een loongerelateerde uitkering. Dit is weergegeven in tabel 2.1. In paragraaf 2.1 worden de effecten van de afschaffing van de kortdurende uitkering en de aanscherping van de weken-eis voor kortdurende uitkeringen besproken. In paragraaf 2.2 komen de effecten van de aanscherping van de weken-eis voor de loongerelateerde uitkeringen aanbod. In paragraaf 2.3 wordt vervolgens ingegaan op de instroomreductie voor de totale ingestroomde WW-populatie. De instroomreductie voor de variabelen geslacht, leeftijd en sector worden in paragraaf 2.4 besproken. Waarna tot slot een aantal alternatieve weken-eisen op een rijtje worden gezet in paragraaf 2.5.

Tabel 2.1: Aangescherpte weken-eis 39 uit 52, uitgesplitst naar kortdurende en loongerelateerde uitkeringen

Ingestroomde WW-populatie	Kortdurende uitkering	%	Loongerelateerde uitkering	%	Totaal	%
Voldoet niet aan de 39 uit 52 eis	6.414	3	11.679	6	18.093	9
Voldoet wel aan de 39 uit 52 eis	32.658	17	141.413	74	174.071	91
Totaal	39.072	20	153.092	80	192.164	100

2.1 Hoe groot is de instroomreductie ten aanzien van de kortdurende WW-uitkeringen?

Van het totaal aantal personen dat ingestroomd is in de WW in 2002 heeft 20% een kortdurende WW-uitkering. Zij voldoen dus niet aan de jaren-eis. In het toekomstige scenario zouden deze personen buiten de WW vallen, wat dus een instroomreductie van 20% oplevert. Indien alleen de weken-eis wordt aangescherpt tot 39 uit 52, is de instroomreductie 3%.

Indien de instroomreductie op het niveau van de kortdurende uitkering wordt bekeken, dan blijken 6.414 personen niet aan de weken-eis van 39 uit 52 te voldoen. Dit is 16% van de totale populatie met een kortdurende uitkering (39.072).

2.2 Hoe groot is de instroomreductie ten aanzien van de loongerelateerde WW-uitkeringen?

Van het totaal aantal personen dat ingestroomd is in de WW in 2002, heeft 80% een loongerelateerde uitkering. Deze personen voldoen zowel aan de weken-eis (26 uit 39) als aan de jaren-eis. Daarvan voldoet 6% echter niet aan de verhoogde weken-eis van 39 uit 52.

Indien de instroomreductie op het niveau van de loongerelateerde uitkering wordt bekeken, dan blijken 11.679 personen niet aan de weken-eis van 39 uit 52 te voldoen. Dit is 8% van de totale populatie aan ingestroomde WW-gerechtigden met een loongerelateerde uitkering (153.092).

2.3 Hoe groot is de instroomreductie ten aanzien van het totaal aantal WW-uitkeringen?

De grootte van de instroomreductie voor het totaal aantal personen met een WW-uitkering bedraagt 26%. Hiervan is 6% loongerelateerd en 20% kortdurend. Indien geen rekening wordt gehouden met de afschaffing van de kortdurende uitkeringen, bedraagt de instroomreductie voor het aantal personen met een WW-uitkeringen 9%, waarvan 6% loongerelateerd en 3% kortdurend (zie tabel 2.1).

2.4 Hoe groot is de instroomreductie uitgesplitst naar geslacht, leeftijd en sector?

In deze paragraaf worden de effecten van de afschaffing van de kortdurende uitkering en de aanscherping van de weken-eis besproken voor de variabelen geslacht, leeftijd en sector, waarbij een uitsplitsing wordt gemaakt naar kortdurende en loongerelateerde uitkeringen.

Geslacht

De populatie ingestroomde WW-gerechtigden bestaat voor 60% uit mannen en voor 40% uit vrouwen. Van de totale instroomreductie blijkt 41% voor rekening te worden genomen door vrouwen en 59% door mannen. Dit komt vrijwel overeen met de opbouw van de populatie (zie tabel 2.2).

Tabel 2.2: Opbouw ingestroomde WW-populatie en instroomreductie naar geslacht

Analyse

Geslacht	Populatie		Instroomreductie	
	aantal	%	aantal	%
Man	116.177	60	29.877	59
Vrouw	75.987	40	20.874	41
Totaal	192.164	100	50.751	100

In tabel 2.3 is voor mannen en vrouwen afzonderlijk weergegeven hoe groot de instroomreductie is bij een weken-eis van 39 uit 52. Hieruit blijkt dat, de totale instroomreductie voor vrouwen 28% bedraagt. Hiervan kan 23% aan de kortdurende uitkeringen worden toegeschreven en 5% aan de loongerelateerde uitkeringen. Bij de mannen bedraagt de instroomreductie 26%, waarvan 19% kortdurend en 7% loongerelateerd. Indien alleen naar de verhoging van de weken-eis wordt gekeken blijkt de instroomreductie onder mannen 10% en onder vrouwen 9%.

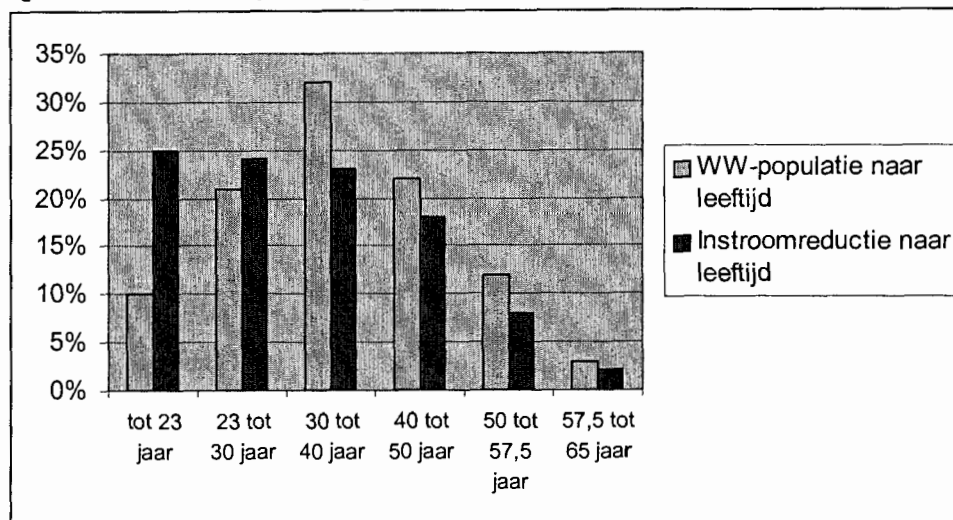
Tabel 2.3: Instroomreductie naar geslacht, uitgesplitst naar kortdurende en loongerelateerde uitkeringen

Geslacht	Kortdurende uitkering				Loongerelateerde uitkering		Totaal aantal WW-uitkeringen	
	Instr.reductie aanscherping weken-eis	%	Instr.reductie afschaffing kortdurende uitkering	%	Instr.reductie aanscherping weken-eis	%	Instr.reductie afschaffing kortdurende uitkering + aanscherping weken-eis	%
Man	3.708	3	21.891	19	7.986	7	29.877	26
Vrouw	2.706	4	17.181	23	3.693	5	20.874	28
Totaal	6.414	3	39.072	20	11.679	6	50.751	26

Leeftijd

Voor de leeftijdsklassen is de volgende indeling gekozen: 15<23, 23<30, 30<40, 40<50, 50<57,5, 57,5<65. Met deze indeling zijn de belangrijkste leeftijdsgrenzen 23 en 57,5 te duiden. In Figuur 2.1 is het aandeel per leeftijdsklasse in de ingestroomde WW-populatie vergeleken met die van de instroomreductie. Het blijkt dat de meeste WW-gerechtigden in de leeftijdsklasse 30 tot 40 jaar vallen (32%). Daarnaast is een duidelijke trend waarneembaar. Hoe jonger hoe groter de instroomreductie. Van de eerste twee leeftijdsklassen is het aandeel in de instroomreductie groter dan het aandeel in de populatie. Samen hebben deze leeftijdsklassen een aandeel van 49% in de totale instroomreductie. Het keerpunt ligt bij de leeftijdsklasse 30<40. Vanaf die klasse is het aandeel in de populatie groter dan het aandeel in de instroomreductie.

Figuur 2.1: Aandeel leeftijd in de ingestroomde WW-populatie en in de instroomreductie

Geconcludeerd kan worden dat de klasse tot 23 jaar het hardst wordt getroffen. Dit wordt verduidelijkt door tabel 2.4. In deze tabel is op het niveau van de afzonderlijke leeftijdsklassen weergegeven hoe groot de instroomreductie is.

Tabel 2.4: Instroomreductie naar leeftijd, uitgesplitst naar kortdurende en loongerelateerde uitkeringen

Leeftijd	Kortdurende Uitkering				Loongerelateerde uitkering		Totaal aantal WW-uitkeringen	
	Instr.reductie aanscherping weken-eis	%	Instr.reductie afschaffing kortdurende uitkering	%	Instr.reductie aanscherping weken-eis	%	Instr.reductie afschaffing kortdurende uitkering + aanscherping weken-eis	%
tot 23 jaar	1.922	10	11.871	60	658	3	12.529	63
23 tot 30 jaar	1.445	4	9.472	24	2.609	6	12.081	30
30 tot 40 jaar	1.347	2	8.162	14	3.810	6	11.972	20
40 tot 50 jaar	1.131	3	6.290	15	2.678	6	8.968	21
50 tot 57,5 jaar	455	2	2.581	11	1.505	7	4.086	18
57,5 tot 65 jaar	114	2	696	11	419	6	1.115	17
Totaal	6.414	3	39.072	20	11.679	6	50.751	26

Bij het verdwijnen van de kortdurende uitkering en het verhogen van de weken-eis, zal slechts 37% van de WW-gerechtigden in de leeftijdsklasse tot 23 jaar zijn uitkering behouden. Dit is een instroomreductie van 63%. Deze leeftijdsklasse

Analyse

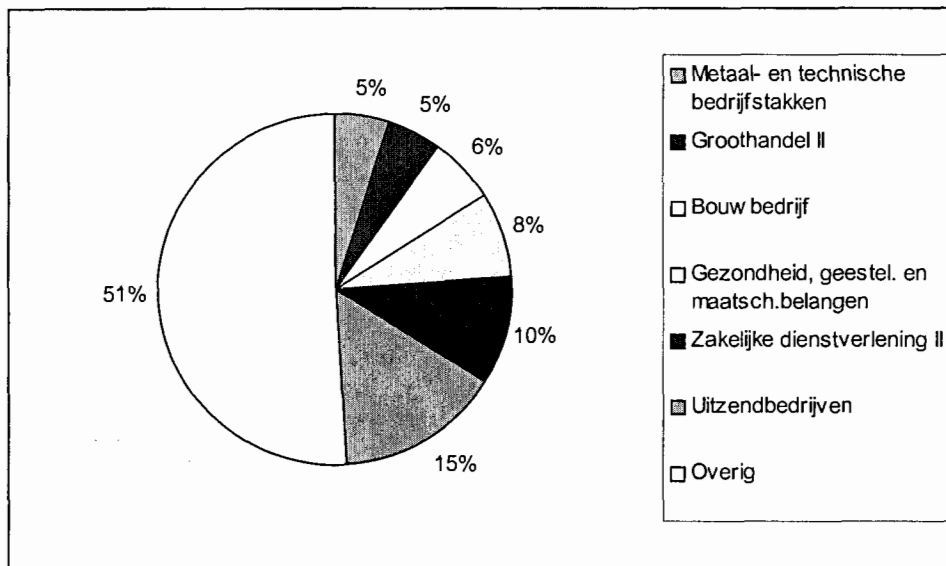
wordt daarmee het hardst getroffen. De instroomreductie komt op 13%, indien alleen de verhoging van de weken-eis wordt doorgevoerd.

In de leeftijdsklasse 23 tot 30 jaar verliest 30% zijn uitkering. Deze leeftijdsklasse wordt daarmee ook hard getroffen, maar in vergelijking tot de eerste leeftijdsklasse minder erg. In de overige leeftijdsklassen ligt de instroomreductie rond de 20%.

Sector

In figuur 2.2 is de ingestroomde WW-populatie 2002, uitgesplitst naar sector, weergegeven. Van het totaal aantal ingestroomde WW-gerechtigden is 49% afkomstig uit 7 van de 69 sectoren. De sector Uitzendbedrijven heeft het grootste aantal WW-gerechtigden van alle sectoren namelijk 28.186 oftewel 15%.

Figuur 2.2: Ingestroomde WW-populatie naar sector

In tabel 2.5 zijn de sectoren met de hoogste instroomreductie weergegeven. Een uitgebreide weergave van de instroomreductie per sector uitgesplitst naar kortdurende en loongerelateerde uitkeringen staat in bijlage 1.

Van de sectoren met het grootste aantal ingestroomde WW-gerechtigden komt alleen de sector Uitzendbedrijven terug in het rijtje van sectoren met de grootste instroomreductie. De instroomreductie binnen de sector Uitzendbedrijven is 49% (13.787). Zowel absoluut als relatief gezien heeft een grote instroomreductie in deze sector een grote invloed op het totaal aan instromers. Het blijkt zelfs dat deze sector 27% ($13.787 \times 100:50.751$) van de totale instroomreductie voor zijn rekening neemt.

In de sector Uitzendbedrijven heeft 36% van de mensen een kortdurende uitkering. Van die 36% voldoet 11% van de mensen niet aan de weken-eis. 64% van de mensen heeft een loongerelateerde uitkering waarvan 13% niet aan de weken-eis voldoet. De helft van de reductie wordt dus door de weken-eis veroorzaakt en de andere helft door afschaffing van de kortdurende uitkering (zie bijlage 1, sector 52).

Tabel 2.5: Sectoren met de grootste instroomreducties

Sector	Instroomreductie bij afschaffing Kortdurende uitkering + aanscherping weken-eis 39 uit 52		Instroomreductie bij aanscherping weken-eis 39 uit 52	
	aantal	%	aantal	%
Gemiddelde alle sectoren	50.751	26	18.093	9
1. Agrarisch bedrijf	2.230	52	1.477	34
2. Uitzendbedrijven	13.787	49	6.681	24
3. Binnenscheepvaart	105	42	64	26
4. Werk en (re)integratie	726	40	55	4
5. Horeca algemeen	2.110	37	738	13
6. Schildersbedrijf	1.477	36	1.221	30
7. Bewakingsondernemingen	267	30	44	5
8. Culturele instellingen	1.105	29	439	12

De sector met de grootste instroomreductie is het Agrarisch bedrijf, daarnaast hebben ook de sectoren, Horeca algemeen en Culturele instellingen grote instroomreducties. Hierbij moet aangetekend worden dat dit door de aanwezigheid van besluitgroepen een vertekend beeld geeft. Nader onderzoek naar deze sectoren is dan ook nodig³.

De sector Binnenscheepvaart heeft een instroomreductie van 42%. Het aandeel van de Binnenscheepvaart in de ingestroomde WW-populatie is echter niet zo groot, waardoor het effect op de totale instroomreductie niet zo groot is (zie bijlage 1).

In de sector Schildersbedrijf is het opvallend dat de meeste uitkeringsgerechtigden een loongerelateerde uitkering hebben (91%). Echter van die 91% voldoet 28% niet aan de verscherpte weken-eis, waardoor de instroomreductie toch nog op 36% komt (zie bijlage 1).

³ Zie ook Onderzoek UWV Afdeling Beleidsinformatievoorziening, nr. 255 Beetwortelwerkers en bollensorteerders, oktober 2002.

In de sector Bewakingsondernemingen heeft 28% van de ingestroomde WW-gerechtigden een kortdurende uitkering (zie bijlage 1). Daarnaast voldoet binnen de loongerelateerde uitkeringen slechts 2% niet aan de weken-eis. De instroomreductie wordt hier dus voornamelijk bepaald door de afschaffing van de kortdurende uitkering.

In de sector Werk en (re)integratie blijkt dat slechts 4% van de instroomreductie veroorzaakt wordt door de verhoging van de weken-eis.

Een aantal sectoren heeft wel een hoge instroomreductie, maar daarvan zijn de absolute getallen te laag om er betrouwbare conclusies aan te verbinden. Als ondergrens is 100 ingestroomde WW-gerechtigden per sector aangehouden.

2.5 Indien de instroomreductie hoger is dan 5%, welke instroomreductie hoort dan bij een weken-eis van 30 uit 52, 33 uit 52 en 36 uit 52?

Indien afschaffing van de kortdurende uitkering niet wordt meegenomen in de berekening van de instroomreductie, dan is de afname in de instroom in de WW 9%. Dit is dus hoger dan 5%. Daarom is bekeken wat de instroomreductie bij een weken-eis van 36 uit 52, 33 uit 52 en 30 uit 52 is. Het aantal weken dat men gewerkt moet hebben in een periode van 52 weken, wordt steeds met 3 weken verminderd van 39 naar 36 naar 33 naar 30. Het blijkt dat bij elke verlaging van 3 weken de instroomreductie 2% afneemt (zie tabel 2.6). Bij 33 uit 52 weken is de instroomreductie precies 5%.

Tabel 2.6: Instroomreductie bij verschillende weken-eisen

	Weken-eis 39 uit 52	%	Weken-eis 36 uit 52	%	Weken-eis 33 uit 52	%	Weken-eis 30 uit 52	%
Voldoet niet	18.093	9	13.533	7	9.259	5	5.390	3
Voldoet wel	174.071	91	178.631	93	182.905	95	186.774	97
Totaal	192.164	100	192.164	100	192.164	100	192.164	100

Indien beide maatregelen in ogenschouw worden genomen bij de berekening van de instroomreductie voor de verschillende weken-eisen ziet de analyse er als volgt uit. Het blijkt dat de totale instroomreductie bij een weken-eis van respectievelijk 39 uit 52, 36 uit 52, 33 uit 52 en 30 uit 52, 26%, 24%, 23% en 22% is. In tabel 2.7 is weergegeven hoe de totale instroomreductie per weken-eis is opgebouwd.

Tabel 2.7: Instroomreductie bij verschillende weken-eisen + afschaffing kortdurende uitkering

Weken-eis	Kortdurende uitkering				Loongerelateerde uitkering		Totaal aantal WW-uitkeringen	
	Instr.reductie aanscherping weken-eis	%	Instr.reductie afschaffing kortdurende uitkering	%	Instr.reductie aanscherping weken-eis	%	Instr.reductie afschaffing kortdurende uitkering + aanscherping weken-eis	%
39 uit 52	6.414	3	39.072	20	11.679	6	50.751	26
36 uit 52	5.028	3	39.072	20	8.505	4	47.577	24
33 uit 52	3.670	2	39.072	20	5.589	3	44.661	23
30 uit 52	2.264	1	39.072	20	3.126	2	42.198	22

Bij een weken-eis van 33 uit 52 is deze opbouw bijvoorbeeld 5% instroomreductie door aanscherping van de weken-eis en 20% instroomreductie door afschaffing van de kortdurende uitkering. 2% van de mensen wordt door beide maatregelen getroffen, waardoor het netto resultaat 25% - 2% is 23% instroomreductie bedraagt.

3. Conclusie

Aan het begin van het onderzoek werd de volgende vraag gesteld:

Wat zijn de effecten op de instroom in de WW door afschaffing van de kortdurende WW-uitkering en aanscherping van de weken-eis?

Uit de inleiding bleek dat het kabinet Balkenende II de plannen heeft opgevat om enerzijds de kortdurende WW-uitkering af te schaffen en anderzijds de weken-eis aan te scherpen. Beide wijzigingen in de WW worden in de onderstaande conclusie door elkaar heen besproken. Op deze manier wordt duidelijk wat de invloed van beide is op de totale instroomreductie. Daarnaast moet nogmaals opgemerkt worden dat de effecten van de aanscherping berekend zijn op basis van de instroom in 2002. Deze effecten behoeven dus niet zondermeer in volle omvang tot uiting te komen in 2004.

Afhankelijk van het niveau waarop het effect op de instroom wordt bekeken, kan een aantal conclusies worden getrokken. In de eerste plaats kan geconcludeerd worden dat de instroomreductie voor het totaal aantal WW-uitkeringen 26% (50.751) bedraagt. Dit is in overeenstemming met de door het UWV (juni 2003) opgestelde kwantitatieve analyse van het Hoofdlijnen-akkoord. Hierin is aangegeven dat in 2004 bij aanscherping van de weken-eis en de afschaffing van de kortdurende uitkering naar verwachting ruim 50.000 werknemers niet meer in aanmerking komen voor een WW-uitkering.

De instroomreductie wordt grotendeels veroorzaakt door afschaffing van de kortdurende uitkering. Deze afschaffing levert een instroombeperking van 20% op. Slechts 6% is loongerelateerd. Indien de afschaffing van de kortdurende uitkering buiten beschouwing wordt gelaten, is de instroomreductie voor het aantal ingestroomde WW-gerechtigden 9%. Hiervan heeft 6% een loongerelateerde uitkering en 3% een kortdurende uitkering (tabel 2.1).

Indien de instroomreductie op het niveau van de kortdurende uitkering wordt bekeken, dan blijkt 16% van de totale populatie aan ingestroomde WW-gerechtigden met een kortdurende uitkering niet aan de aangescherpte weken-eis te voldoen (paragraaf 2.1). Indien de instroomreductie op het niveau van de loongerelateerde uitkering wordt bekeken, dan blijkt 8% van de totale populatie met een loongerelateerde uitkering niet aan de weken-eis te voldoen (paragraaf 2.2). De instroomreductie voor de kortdurende uitkeringen is dus groter dan voor de loongerelateerde uitkeringen.

Conclusie

De instroomreductie blijkt onder vrouwen iets groter, namelijk 28%. Bij mannen is dit 26%. Dit blijkt vooral te komen doordat procentueel gezien meer vrouwen een kortdurende uitkering hebben. Indien alleen de verhoging van de weken-eis in ogenschouw wordt genomen, blijkt de instroomreductie onder mannen iets groter dan onder vrouwen.

Deze bedraagt namelijk 10% tegenover 9% onder vrouwen. Geconcludeerd kan worden dat het effect voor vrouwen nagenoeg gelijk is aan dat voor mannen.

Op leeftijdsniveau kan geconcludeerd worden dat vooral jongeren de effecten van de wijzigingen in de WW zullen voelen. Voornamelijk de leeftijdsklasse tot 23 jaar, ondervindt de gevolgen. Bij het verdwijnen van de kortdurende uitkering en het verhogen van de weken-eis, bedraagt de instroomreductie 67%. Mocht alleen de verhoging van de weken-eis worden doorgevoerd dan komt de instroomreductie op 13%, waarmee deze klasse nog steeds de hoogste instroomreductie heeft. De leeftijdsklassen <23 en 23<30 hebben samen een aandeel van 49% in de totale instroomreductie. De verwachting is dan ook dat het lopend WW-bestand verder gaat vergrijzen.

De belangrijkste conclusie op sectorniveau is dat de sector Uitzendbedrijven het grootste aandeel in de instroomreductie heeft. Deze sector heeft een aandeel van 15% in de totale populatie en een aandeel van 27% in de totale instroomreductie. Nader onderzoek is nodig naar de sectoren Agrarisch bedrijf, Horeca algemeen en Culturele instellingen. De instroomreducties voor deze sectoren geven een vertekend beeld, door de aanwezigheid van besluitgroepen.

Tot slot zijn in dit onderzoek nog een aantal alternatieve weken-eisen in ogenschouw genomen. Deze weken-eisen zijn vergeleken met de weken-eis van 39 uit 52. De afschaffing van de kortdurende uitkering buiten beschouwing latende is de instroomreductie bij een weken-eis van 39 uit 52 9%. Bij een weken-eis van 36 uit 52, 33 uit 52 en 30 uit 52, blijkt deze instroomreductie steeds met 2% af te nemen. Indien beide maatregelen in ogenschouw worden genomen bij de berekening van de instroomreductie, blijkt dat de totale instroomreductie bij een weken-eis van respectievelijk 39 uit 52, 36 uit 52, 33 uit 52 en 30 uit 52, 26%, 24%, 23% en 22% is.

Met dit onderzoek is geprobeerd inzicht te verschaffen in de effecten van de afschaffing van de kortdurende WW-uitkeringen de aanscherping van de weken-eis. Deze effecten blijken te verschillen per analyse niveau. Het effect van de maatregelen is groter voor kortdurende uitkeringen dan voor loongerelateerde uitkeringen, jongeren worden harder getroffen dan ouderen en de Uitzendbranche harder dan andere sectoren. Tot slot blijkt het effect voor vrouwen nagenoeg gelijk aan dat voor mannen.

Bijlagen

Bijlage 1: Instroomreductie naar sectoren

Sector	Kortdurende uitkeringen				Loongerelateerde uitkeringen				Totaal	
	<39	%	>= 39	%	<39	%	>= 39	%	aantal	%
Totaal	6.414	3	32.658	17	11.679	6	141.413	74	192.164	100
1	340	8	753	18	1.137	26	2.065	48	4.295	100
2		0	1	1		0	75	99	76	100
3	158	1	1.247	11	1.332	12	8.779	76	11.516	100
4	1	1	8	7	7	6	95	86	111	100
5	12	3	60	14	14	3	348	80	434	100
6	3	1	58	14	10	2	339	83	410	100
7	25	2	191	18	26	2	829	78	1.071	100
8	1	1	31	17	9	5	136	77	177	100
9	25	2	190	10	40	2	1.602	86	1.857	100
10	34	1	425	10	65	2	3.539	87	4.063	100
11	12	0	277	10	30	1	2.521	89	2.840	100
12	215	2	1.613	16	327	3	8.225	79	10.380	100
13	22	3	191	24	15	2	573	71	801	100
14	4	1	58	9	9	1	548	89	619	100
15	10	6	34	20	3	2	121	72	168	100
16	19	2	157	19	16	2	630	77	822	100
17	203	3	1.725	23	213	3	5.387	71	7.528	100
18	89	4	604	25	52	2	1.690	69	2.435	100
19	96	3	582	18	128	4	2.348	75	3.154	100
20	20	1	224	10	47	2	1.871	87	2.162	100
21	3	3	17	17	1	1	77	79	98	100
22	22	9	41	16	42	17	144	58	249	100
23	1	1	6	7	4	5	71	87	82	100
24	2	2	14	13	7	7	81	78	104	100
25	11	4	43	14	12	4	231	78	297	100
26	3	1	33	14	8	3	200	82	244	100
27	8	1	89	15	9	1	511	83	617	100
28	21	3	179	21	38	4	619	72	857	100
29	1	1	11	6		0	155	93	167	100
30	5	2	25	11	15	7	176	80	221	100
31	2	1	39	24	3	2	117	73	161	100
32	78	2	470	13	228	7	2.776	78	3.552	100
33	270	5	1.372	24	468	8	3.670	63	5.780	100
34	15	3	97	17	12	2	449	78	573	100
35	246	2	2.607	17	294	2	11.790	79	14.937	100

Bijlagen

Sector	Kortdurende uitkeringen				Loongerelateerde uitkeringen				Totaal	
	<39	%	>= 39	%	<39	%	>= 39	%	aantal	%
38	13	1	286	12	29	1	2.092	86	2.420	100
39	5	1	136	14	24	3	771	82	936	100
40	13	1	222	16	37	3	1.087	80	1.359	100
41	79	1	741	13	141	3	4.705	83	5.666	100
42	193	2	1.386	14	390	4	8.085	80	10.054	100
43	32	2	271	17	45	3	1.223	78	1.571	100
44	277	2	2.865	15	533	3	14.985	80	18.660	100
45	176	2	1.507	15	348	3	7.938	80	9.969	100
46	1	0	18	7	3	1	241	92	263	100
47	5	1	41	8	5	1	486	90	537	100
48	8	1	96	12	22	3	680	84	806	100
49	22	1	251	12	46	2	1.856	85	2.175	100
50	23	1	200	12	104	7	1.298	80	1.625	100
51	21	1	221	14	45	3	1.270	82	1.557	100
52	3.133	11	7.106	25	3.548	13	14.399	51	28.186	100
53	23	3	223	25	21	2	632	70	899	100
54	147	4	666	17	292	8	2.726	71	3.831	100
55	43	3	269	15	56	3	1.403	79	1.771	100
56	74	2	256	6	1.147	28	2.563	64	4.040	100
57	16	2	106	13	39	5	662	80	823	100
58	4	2	29	14	9	5	160	79	202	100
59	2	5	1	3	4	11	30	81	37	100
60	2	15	1	8	1	8	9	69	13	100
61	60	2	759	19	37	1	3.131	78	3.987	100
62	15	2	190	20	15	2	728	76	948	100
63	2	0	90	19	3	1	375	80	470	100
64	13	1	179	16	22	2	883	81	1.097	100
65	1	1	17	13	1	1	108	85	127	100
66	1	0	59	20	1	0	236	80	297	100
* 67	24	2	671	44	31	2	788	52	1.514	100
68		0	2	6		0	29	94	31	100
69	9	0	285	10	33	1	2.703	89	3.030	100
999		0	35	9	26	6	343	85	404	100

< 39 minder dan 39 uit 52 weken gewerkt
 > = 39 39 uit 52 weken of meer gewerkt

* Sector 67 bevat tevens de cijfers van sector 36

Bijlage 2: Sector indeling

Sectoren:			
001	Agrarisch bedrijf	036	Vervallen (Overheidsdiensten voor zover GAK)
002	Tabakverwerkende industrie	037	Vervallen (Overheid dienstplichtig)
003	Bouwbedrijf	038	Banken
004	Baggerbedrijf	039	Verzekeringswezen en ziekenfondsen
005	Hout- en emballage industrie, etc.	040	Uitgeverij
006	Timmerindustrie	041	Groothandel I
007	Meubel- en orgelbouwindustrie	042	Groothandel II
008	Groothandel in hout, zagerijen en houtbereiding	043	Zakelijke dienstverlening I
009	Grafische industrie	044	Zakelijke dienstverlening II
010	Metaalindustrie	045	Zakelijke dienstverlening III
011	Elektrotechnische industrie	046	Zuivelindustrie
012	Metaal- en technische bedrijfstakken	047	Textielindustrie
013	Bakkerijen	048	Steen-, cement-, glas- en keramische industrie
014	Suikerverwerkende industrie	049	Chemische industrie
015	Slagersbedrijven	050	Voedingsindustrie
016	Slagers overig	051	Algemene industrie
017	Detailhandel en ambachten	052	Uitzendbedrijven
018	Reiniging	053	Bewakingsondernemingen
019	Grootwinkelbedrijf	054	Culturele instellingen
020	Havenbedrijven	055	Overige takken van bedrijf en beroep
021	Havenclassificeerders	056	Schildersbedrijf
022	Binnenscheepvaart	057	Stukadoorsbedrijf
023	Visserij	058	Dakdekkersbedrijf
024	Koopvaardij	059	Mortelbedrijf
025	Vervoer KLM	060	Steenhouwersbedrijf
026	Vervoer NS	061	Overheid: onderwijs en wetenschappen
027	Vervoer Posterijen	062	Overheid: rijk, politie en rechterlijke macht
028	Taxi- en ambulancevervoer	063	Overheid: defensie
029	Openbaar vervoer	064	Overheid: provincies, gemeenten en waterschappen
030	Besloten busvervoer	065	Overheid: openbare nutsbedrijven
031	Overig personenvervoer te land/in de lucht	066	Overheid: overige instellingen
032	Overig goederenvervoer te land/in de lucht	067	Werk en (re)integratie
033	Horeca algemeen	068	Railbouw
034	Horeca catering	069	Telecommunicatie
035	Gezondheid, geestelijke en maatschappelijke belangen	999	Sector onbekend

Colofon

Uitgever	FEZ\BeleidsInformatieVoorziening
Auteur	Clasine van der Wal
Datum	19 september 2003
Versie	Concept
Document	Afschaffing kortdurende uitkering en aanscherping weken-eis

© 2003, UWV

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm, of enige wijze, hetzij elektronisch mechanisch, door fotokopieën opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van UWV.